Meget kan man sige om den organisatoriske side af vort partiarbejde - og meget bliver der sagt. At det er besværligt, at det er tidskravende, at det er forældet, at det er surt.

Men een ting kan man ikke sige, at det er kedeligt.

Siden kongressen i 1961 har vor partiorganisation været inde i en vældig omstillingsproces, bl.a. forårsaget af de nye krav, som selve samfundets strukturændring stiller til vort arbejde.

Samtidig har vi også på partikontoret måttet sige farvel til en række tillidsmand og medarbejdere, der har forlagt deres virksomed til andre områder i den forløbne periode.

Først og fremmest tog vi afsked med Oluf Carlsson, som allerede på sidste kongres bebudede sin afgang efter i mere end 25 år som sekretær og partisekretær at have aftjent sin partimæssige værnepligt med en trofasthed og punktlighed, som er sjælden.

Det er næsten naturligt i samme åndedrag samtidig at nævne, at hovedkasserer Ejgill Jørgensen i 1962 valgtes til formand for den kommunale revision i København og dermed forlod partikontoret. Ligeledes efter en årelang virksomhed, hvor man havde nydt glæde af hans sikre sans for balancen mellem økonomi og initiativ. Heldigvis opretholder vi det nære samarbejde med Ejgill gennem hans placering i SiH.

Nina Andersen forlod sin stilling som sekretær for kvindearbejdet - som hun mere end nogen havde fået placeret i partiarbejdet som helhed, - for at frigøre sig for nogle af sine mange arbejdsbyrder, og Grete Hækkerup, der havde arbejdet som rejsesekretær, efterfulgte Nina, og placerede sig hurtigt centralt med nye ideer og initiativ, indtil Grete i foråret 1965 ligeså på grund af nye arbejdsbyrder, forlod stillingen, hvor i dag Karen Dahlerup sidder energisk og idefyldt.

Der er grund til for kongressen at bringe alle disse tillidsmænd en hjertelig tak for deres trofasthed, deres loyalitet og deres inspiration til det parti, som de tjente og fortsat tjener.

Nybesættelserne på partikantoret medførte en omlægning af arbejdet. Hvad der længe havde været behov for, gennemførte vi nu, vi oprettede en stilling som organisationssekretær, som skulle være centrum for hele den organisatoriske side af vort arbejde. Denne stilling har Kjeld Olesen institueret, og herigennem udbygget vor

rejsesekretærordning således, at Jylland i dag betjenes af Søren B. Jørgensen, Sjælland og Fyn med omliggende øer af Finn Christensen, og som kvinderejsesekretær virker Marichen Nielsen.

Vi har også oprettet en stilling som kommunalsekretær. Her har Johs Hørløv Larsen virket. Det er vor opfattelse, at et stort behov er blevet afhjulpet. Først og fremmest i forhold til vore kammerater i landkommunerne, og måske i særlig grad der, hvor vi er i opposition, hvor vi er få og har svært ved at få de nødvendige oplysninger.

Efter valget den 22.september 1964 oprettede vi også sekretærstilling for København, der blev besat med Kristian Albertsen, og en anden stilling for Københavns amt, som blev besat med Preben Lassen.

Jeg føler det naturligt på kongressens første dag at sige dem alle tak for den ildhu, hvormed de går til deres arbejde. 40 timers arbejdsuge er et ukendt begreb. Mange gange er det svært at opfylde alle de ønsker, der stilles til os udefra, og under alle omstændigheder er det et arbejde, der kræver mere end en almindelig arbejdsindsats.

Endelig vil jeg gerne fremhæve partikontorets personale. Det virker måske mere i baggrunden. De fleste af jer kender det måske kun gennem telefon eller breve, eller fra et enkelt glimt på et partikursus. Men jo flere opgaver vi andre prøver på at tage op, desto større byrder lægges der på partikontorets personale. Arbejdsbyrder, som man tager på sig uden at kny, og som gør, at vi på partikontoret føler vor indsats - ikke som enkeltpræstationer - men
som et holdarbejde, der gælder alle. Demokrati på arbejdspladsen
har vi måske endnu ikke realiseret, men et godt klima har vi.

Efter gældende tradition skulle jeg nu i enkeltheder gennemgå de sidste fire års arbejde i i detaljer. Jeg skulle gennemgå samarbejdet med andre organisationer i arbejderbevægelsen dermed også stort set en del stof, som man må gå ud fra, er kendt i forvejen, og som derfor meget let vil virke som en gentagelse. Jeg skal lade det ligge og henviser til de kortfattede redegørelser, der ligger i mapperne, fra AOF, fra AIC, fra SNT,og ligeledes til de redegørelser, der ligger fra kvindeudvalgene og det kommunale sekretariat, Frit Forum og forlaget "Fremad ". De kan indgå i diskussionen og kan naturligvis suppleres i det omfang, man måtte ønske det.

I stedet vil jeg prøve på at beskæftige mig med nogle hovedpunkter af mere

principiel betydning.

Et af de vigtigste punkter er fortsat medlemsagitationen.
Det gælder af flere grunde. For det første er medlemsagitationen grundlaget for partiets økonomi. Hvert medlem vi taber, stiller os ringere økonomisk og forhindrer udbygning af vort arbejde.
Hvert nyt medlem stiller os bedre.

For det andet er en positiv medlemsagitation en understregning af, at Socialdemokratiet er i offensiven. Det er os, som placerer os i folks bevidsthed, også selv om de ikke tegnes som medlemmer, men alene ved, at vi forsøger, viser vi vort visitkort.

For det tredie må vi erkende, at jo flere medlemmer des større mulighed har vi for at påvirke flere mennesker.

Den vægt, vi fortsat lægger på medlemsagitationen, har været årsag til, at vi i den forløbne periode har lagt agitationen om.
Vi forsøger nu at samle agitationen i bestemte perioder, og vi forsøger at lægge op til, at det gøres som en samlet indsats fra
hele partiorganisationens side og med bestemte mål for hver enkelt kreds.

Således tilrettelagde vi medlemsagitationen i efteråret 1963 og i foråret 1965. Når vi ikke gjorde det i efteråret 1964, var det på grund af valgkampen, der havde anspændt vore aktive kammeraters kræfter til det yderste, således at vi ikke turde pålægge dem yderligere opgaver.

Den nye fremgangsmåde har været rigtig, det fremgår klart af resultatet. I kampagnen i efteråret 1963 tegnede vi 14.053 nye medlemmer, og i dette forårs kongresagitation har vi tegnet 10.254 nye medlemmer. Et tal, der vist nok er rekord, og aldrig før set ved en forårsagitation.

Begge gange har der været mange kredse, der overskred det op stillede mål med imponerende tal. Deres eksempel bør tale til de kredse, der ikke har opfyldt målene og gjort den fornødne indsats. Om dem kun tavshed til eftertanke.

En anden principiel ting er, at vi i stadig højere grad har søgt at lægge vagt på kontakten ud til kredsene og foreningerne.
Ikke blot gennem cirkulerer eller bag skrivebordet, men i praksis.

Begrundelsen for at vi på sidste kongres foreslog et årsmøde med deltagelse fra alle kredsene, var netop at understrege kredsleddets vigtighed og dermed

understrege at kredsformændene udgør rygraden i partiets organisation. På årsmødet har der været mulighed for en både organisatorisk og politisk åben debat, hvor enhver har kunnet fremføre sine synspunkter og ideer, og en række af de nye aktiviteter, der er iværksat er netop fremgået af debatten på årsmøderne.

Vi mener det derfor ikke rigtigt at gå ind for det forslag, som Ålborg Vest har stillet, og som vil betyde en ophævelse af årsmøderne.
Derimod tror vi at kunne imødekomme Ålborg Vest' ønske ved at
lade de amtsmøder, som vi afholder, og som hidtil har været afholdt som aftenmøder, henlægge til søndage, hvor formiddagen så kunne anvendes til en organisatorisk debat og eftermiddagen til en politisk debat. Vi vil hermed videreføre årsmødets ide, men sådan, at man når ud til endnu flere af vore aktive partifæller.

Vi vil også fastholde kredsoptaktsmøderne, hvor alle aktive indenfor kredsens område er repræsenteret. Vi skulle på denne måde sikre, at der ikke er noget område, der ikke dækkes, at der ikke findes noget led i vor partiorganisation, som ikke kan komme til orde og så sine tanker fremsat, diskuteret og fremmet, hvis den fornødne tilslutning foreligger.

Det understreger atter, at kredsleddet er det vigtigste led i partiarbejdet. Også af den grund, at centraliseringen, er ved at slå igennem i vort organisationsarbejde.

Vi kan aflæse det på kredsarrangementerne. Vi kan konstatere det på kredsenes agitatorgrupper, og dertil kommer, at den enkelte forenings situation er blevet ændret. Med den øgede motorisering, betyder afstandene ikke det samme som før. Der er næsten altid mulighed for pr bil at nå frem til fælles større arrangementer. Derved får kredsleddet flere muligheder for at inspirere, at følge op og skabe kontakt mellem kredsens forskellige foreninger. Det er helt afgørende at forstå, at der, hvor foreningerne indenfor kredsen bringes ind i et fornuftigt samarbejde, bliver partiarbejdet styrket og placerer sig stærkere i den almindelige bevidsthed, d.v.s. både i forhold til den almindelige vælgerbefolkning, men også i forhold til partiets medlemmer.

Når jeg udtrykkelig taler om kredsleddet som et inspirationsled, som det, der skal følge tingene op og skabe kontakt, er det jo ikke mindst kontakten til medlemmerne, der tænkes på.

Det er dem, vi skal fortælle, at dette at være medlem af Socialdemokratiet er at bekende sig til en bevægelse, der nok arbejder for

at sikre rettigheder, men den pålægger også medlemmerne pligter i den forstand, at de har alle en opgave ved at være opinionsdannende. For at være opinionsdannende må man imidlertid have information. Denne kendsgerning var baggrunden for, at vi startede "A-nyt" i 1963. Der var vel nok nogen skepsis hos visse kredse. Der var vel nok nogen, der syntes, dette var at gribe ind i lokalbladenes muligheder, men heldigvis var der endnu større kredse, som fandt ideen rigtig, således at oplaget i dag ligger på over 100.000 eksemplarer. Dertil skal man føje, at Socialdemokratiet i Hovedstaden har deres eget blad følgende de samme retningslinier og i et oplag på ca. 43.000, således at der centralt udsendes et medlemsblad til ca. 150.000 medlemmer.

"A-Nyt* er hidtil kommet 2 gange om året, men vi sigter imod, at det i hvert fald kan udkomme hvert kvartal. Helst vil vi, at "A-Nyt" kunne komme 8-10 gange om året, således at det virkelig kunne give en løbende politisk information.

Det burde dække hele landet også hoveddstaområdet. Vi erkender, at der vil opstå visse vanskeligheder med distributionen, men vel ikke større, end at de med god vilje kan klares.

Vi erkender også, at "A-nyt"s udstyr ikke er tilfredsstillende i dag. Det er for blegt, det er ikke appetitvækkende nok. Vi ved godt hvordan det kan laves, hvordan det bør laves, men dertil kræves økønomiske muligheder, som vi på indeværende tidspunkt ikke har. Vi håber, at vi får dem og kan udsende "A-Nyt" på en sådan måde, at forbundet helt påtager sig den økonomiske side af sagen og hermed afhjælper kredsenes økonomi.

Må jeg gøre endnu en bemærkning, at "A-Nyt" giver ikke alene politisk information, det er også et væsentligt aktiv for vore opkrævere, som tit hører bemærkningen "Hvad får vi for vort kontingent". Med henvisning til “A-Nyt" er der et klart svar.

Der er endnu et område, som skal fremhæves. Det gælder vor kursusvirksomhed. Tidligere har den været temmelig uregelmæssig på grund
af vor svigtende økonomi.

Det var i reglen således, at man havde et kvindeudvalgskursus hvert år og et partikursus hvert andet år. Det var hverken fugl eller fisk, og opfyldte ikke det formål, som kursusvirksomhed skal have i vor tid.

Vi har derfor fundet det rigtigt at skære ned på andre udgiftskrævende områder,

men til gengæld sætte ind på kursusvirksomheden.

Vi er af den ganske faste overbevisning, at jo mere viden vore tillidsmænd får, jo bedre uddannede de er, jo bedre kan de
også virke som opinionsdannende faktor.

Vi har derfor søgt frem til en opbygning, som ganske enkelt begynder med partiskoler.

Grundlaget for disse er blevet til i samarbejde med AOF.
Vi lagde ud med ideen sidste efterår, og den blev taget op i 31 kredse. Vi kan af de indkomne resultater se, at ideen var rigtig og bør følges op andre steder.

Vi fremkommer derfor i løbet af sommeren med nye forslag.
Vi fremstiller en tryksag til brug for foreningerne, der med denne kan opfordre til tilslutning til partiskolen, og vil også lave forslag til de kredse, der vil fortsætte med nye emner på partiskolen.

Partiskolerne må først og fremmest ses i sammenhæng med fornyelsen af vor medlemsskare og dermed af vore aktive tillidsmænd på længere sigt.

Det er netop de nye inden for partiarbejået, vi skal få til at søge skolerne. Det forudsætter naturligvis, at der gøres en indsats i de enkelte foreninger for at finde de nye frem og få dem animeret til at gå på skolerne. Det ordnes ikke med en skrivelse alene, men kun gennem den personlige kontakt - altså en håndgribelig handling.

Når den grundlæggende information har fundet sted på partiskolerne, vil det være rimeligt at lade de mange nye, der har søgt skolerne, tage del i landsdelskurser. Vore landsdelskurser kan naturligvis ikke give nogen tilbundsgående viden om organisation og politik, men kan dog give et udvidet begreb om vort arbejde, og deltagerne kan vende hjem med denne viden og med den inspiration, som ligger i at have været sammen med partifæller fra andre foreninger og kredse.

Vi fastholder dernæst vort årlige organisatoriske partikursus af type som det, der starter på Herning højskole i august. Det organisatoriske kursus skal søges af førstegangs kursusdeltagere. Næste år skulle de kunne komme på et andet års kursus, hvor vægten vil blive lagt på de politiske emner .

Endelig vil det være rimeligt, om ikke hvert år, så dog ind i mellem at afholde kursus om "Ide og Hverdag". Det skal være selve principperne og det praktiske grundlag for partiets virksomhed, som skal analyseres og diskuteres.

Denne opdeling af vor kursusvirksomhed har medført, at vi har droppet de særlige kvindeudvalgskursus. Til gengæld sørger vi for, at der er en ligelig repræsentation af kvinder og mænd på de kurser, vi afholder, og ud fra de erfaringer, vi hidtil har haft, er det en god ide, som imødekommer dem, der hævder, at kvinde- udvalgsarbejdet sætter skel og ikke fremmer det almindelige partiarbejde.

Der ligger på kongressens bord et forslag om helt at ophæve kvindeudvalgene. Jeg er ikke i tvivl om, at forslaget er stillet ud fra den tankegang, at kvindeudvalgene i virkeligheden er en diskriminering over for kvinderne. Den stigende frigørelse af kvindens stilling i samfundet skulle overflødiggøre kvindeudvalgene. Jeg tror imidlertid ikke, at man kan behandle dette spørgsmål så generelt. Ud fra vore erfaringer er der en vældig forskel
mellem storby, købstæder og landkommuner, og vi kommer ikke uden om, at mange steder er kvindeudvalgene simpelthen en hjørnesten i partiarbejdet. Det ville ganske simpelt ikke kunne gennemføres, hvis man ikke havde kvindeudvalgene. Derfor må spørgsmålet administreres med smidighed og ud fra de særlige forhold og krav, som lokalt kan melde sig. Der er vel også grund til at pege på, at vi ikke har nogen tilfredsstillende kvinderepræsentation i folketinget og i de kommunale råd. Der er ved valgene en meget stort antal kvindestemmer, som ønsker at stemme på kvinder bogstavelig talt uanset, hvilket parti de tilhører, og derfor må det tilstræbes, at der i alle opstillingsområder gives mulighed for at stemme på en socialdemokratisk kvinde. Der mangler meget i ligestilling mellem mænd og kvinder på dette område, hvad der da også klart fremgik af diskussionen på vort sidste partikursus.

Det er i øvrigt vor hensigt, så langt de økonomiske muligheder strækker til, at forstærke vor kursusvirksomhed og om muligt at udvide den yderligere. Det er nemlig ikke alene en erfaring fra det politiske
arbejde, det er også inden for erhvervene, det er inden for servicefagene, det er alle steder, at kursusvirksomhed, som tager sigte på videreuddannelse, som tager sigte på at skabe øget viden på bestemte områder, kan samle folk. Det er dette behov, som partiets Kursusvirksomhed skal imødekomme. Ikke bare så langt, som vore modstandere gør det, men helst længere, end de gør det. Det er nemlig hele tiden det, vi skal holde os for øje.

Hvem er det, vi er oppe imod i den politisk kamp?

Vi er først og fremmest oppe i mod to borgerlige partier, hvoraf Venstre har en

enorm fordel i presse. Dertil kommer, at både Venstre og de Konservative har en stor central virksomhed. Både Venstre og Konservative har gennemført annoncekampagner
uden for valgkampene i dagspressen i et omfang, som vi aldrig har kunnet gere det. De har kunnet betjene sig af en indarbejdet pressetjeneste, som også kan drives i en langt større målestok end vi, fordi de tilsyneladende har uanede økonomiske muligheder. Det er muligt, at det ikke er Arbejdsgiverforeningen, Industrirådet eller Gorsserersocietet giver de store bidrag til den borgerlige oppositions politiske arbejde. Men jeg tør æde min egen hat på, at det i hvert fald er Arbejdsgiverforeningens, Industrirådets og Grosserersocietetets enkelte medlemmer, som spytter i den borgerlige kasse og giver de borgerlige partier mulighed for at føre en propaganda, som vi indtil dette øjeblik ikke har kunnet hamle op med.

Dertil kommer, at de borgerlige kredse har deres snarlige fornøjelse i at spille på splittelsen i arbejderbevægelsen. De fremfører gerne og villigt S's synspunkter, idet de undderbygger myten om, at SF vil betyde en radikalisering af dansk politik. Men sandheden er den enkle, at den sikreste måde at standse en radikalisering af dansk politik på, er at støtte eller give sin stemme til SF, som alene gennem sin splittelse af arbejderbevægelsen og en mulig fremgang på Socialdemokratiets bekostning vil bane vej for en borgerlig regering.

Vi så, hvordan de borgerlige partiers agitation virkede under jordlovskampagnen. Vi må nok indrømme både centralt og lokalt, at vi blev overrumplet. Vi troede ikke, at den form for Greul- propaganda kunne blive taget i anvendelse igen. Vi troede heller ikke, at de havde sådanne økonomiske reoourcer til rådighed, og som bogstavelig talt blev anvendt efter recepten "Nu eller aldrig". Vi lærte deraf, og vi prøvede på at anvende vor lærdom i den valgkamp, der blev ført forud for den 22. september.

I beskeden målestok lagde vi op til denne længe forud for valgdatoen. Allerede i det tidlige forår begyndte vi med vor
annoncekampagne "Resultater, der tæller* qg "Fremtiden formes".
Vi tog fat på vor mødevirksømhed og kursusvirksomhed, og hvis man tænker tilbage på begyndelsen af foråret 1964 og husker stemningen den gang, så vil man også huske, at de allerfleste vurderede Socialdemokratiet til en tilbagegang. Men takket være en mobilisering af alle vore kræfter i partiforeningerne og takket vare den vældige støtte, som vi modtog fra vore kammerater i fagbevægelsen vendte vi

stemningen endda i en sådan grad, at adskillige næsten blev skuffet over, at vi kun fastholdt stillingen på valgdagen og ikke kunne tegne os for en direkte mandat fremgang.

Valgets resultat var måske ikke så overraskende. På baggrund af den store fremgang i 1960, på baggrund af afstemningsresultaterne ved Jordlovsafstermingen var resultatet nok ganske godt.

En væsentlig ting, der spillede ind, er hele den flydende situation, samfundets politiske strukturændring, der blev understreget, af vor fremgang på landet og i de mindre byer, men samtidig en klar vigende tendens i storbyerne først og fremmest København og amtet, men også i de store købstader. Der ligger et klart storbyproblem for vort parti, tilbagegangen i København og amtet var kun mellem 1,3 og 1,5 pct., altså ikke noget voldsomt udsving, men hvis man i stedet forestillede sig, at det havde været en fremgang, så tør det jo nok siges, at mandatgevinsten ville have lunet, og med kommunevalget i sigte tog vi i hovedbestyrelsen konsekvensen af denne tilbagegang og ansatte henholdsvis en sekretær for København og en sekretær for Københavns amt.

Der er altså her sket dette, at opgaverne er blevet delt mellem to, hvor man før kun havde een mand til at klare begge disse krævende poster. Det er naturligvis for tidligt at sige noget om resultaterne af det arbejde, der her er påbegyndt. Preben Lassen har kun virket i amtet i godt 2 måneder, or Kristian Albertsen i hovedstaden i godt 5 måneder. Men at der kan gøres noget, viser allerede nu omtalen i de lokale distriktsblade, hvor man ved en systematisk bearbejdelse af disse kan få Socialdemokratiet omtalt. De 8 biografmøder med ca. 10.000 deltagere over en weekend placerede også partiet. Ungdommens medborgerkursus, en veltilrettelagt kommunal konference og andre ting gør det samme. Det, det drejer sig om, er at bryde hul gennem muren til storbyens isolation af den enkelte familie.

Et andet problem vi må drøfte er vort forhold til ungdommen. Der ligger flere forskellige opinionsundersøgelser om, hvordan førstegangsvælgerne har stemt. Nogle til fordel for os, som den AKTUELT gennemførte, og nogle der går imod os, som den af radioen i Nykøbing Sjælland gennemførte. Det kørte og det lange er vel nok, at vi havde en fornemmelse af, at vi ligesom ikke rigtig fik tag i ungdommen, og årsagen her er heller ikke så svær at se.

En stor del af de unge vælgere har aldrig kendt en borgerlig regering, og det kan

de være glade for, men de ved det ikke. I stedet for falder de måske for den letfærdige propaganda om de uløste opgaver, som de giver regeringen og altså dermed Socialdemokratiet ansvaret for, og kunne måske synes, at det var tid til et skifte.

Ikke mindst i forholdet til ungdommen gælder det at få slået fast, at Socialdemokratiet repræsenterer det moderne, det effektive, som både sikrer tryghed, men også giver den enkelte mulighed for en friere udfoldelse end nogensinde før. Det er et arbejde, som må tages op i DSU, i Frit Forum og i Faglig Ungdom på en bred basis. Og det kan gøres. Jeg behøver blot at nævne, hvordan De Unges Boligaktion har placeret sig ganske centralt i boligdebatten i København.

Problemerne i forbindelse med storbyen og den manglende kontakt med ungdommen kan jo nok give anledning til at gøre sig sine overvejelser, om Socialdemokratiets politik, om dets organisation og om dets agitation er tidssvarende i forhold til samfundets strukturændring.

Vort udgangspunkt må være, at ud fra de grundværdier, som er Socialdemokratiets, og som ikke kan ændres, må partiet følge med tiden. Vort samfund har ændret sig bl.a. som følge af vort partis indsats, men også som en følge af den tekniske udvikling og den almindelige højnelse af levestandarden i de vestlige lande, som igen må formodes at være en følge af den forøgede uddannelse og den moderne videnskab.

Derved ændrer vilkårene for partiarbejdet sig, og det må få indflydelse både på programmets politiske indhold og på det sprog, hvori vi fortæller om programmet, men det må også få indflydelse på partiets organisation.

Kort kan det siges således, at den nye tid kræver en ny politik, den kræver en ny organisation af vort parti og en ny form for agitation.

Det er imidlertid straks vanskeligere at fortælle, hvori skal den nye politik bestå, hvordan den nye organisation skal være, og hvordan den nye agitation skal finde sin form. For det er nemlig for enkelt, hvis man tror, at alt det gamle og prøvede kan bare kastes væk, men det skal derimod tilpasses de nye krav.

Baggrunden for den politiske strukturændring er befolkningstilvæksten, som består i en vælgertilvækst både i de unge aldersgrupper fra 21 år, men også ved, at antallet af ældre medborgere stadig bliver større.

Der foregår en flytning fra land til by.

Servicefagene udvikles og antallet af funktionærer forøges voldsomt. Industrien bliver udviklet på landbrugets bekostning.

Der skabes storbysamfund og cellementalitet.

Man kan imødese det tidspunkt, hvor antallet af funktionærer vil overstige det antal lønarbejdere, der er samlet indenfor L.O.

Arbejdet automatiseres og standardiseres for flere og flere, som samtidig får en bedre og længere uddannelse. Videreuddannelse og omskoling bliver en naturlig ting.

Samtidig med alt dette stiger levestandarden stærkere. Der er råd til en større personlig livsudfoldelse i den øgede fritid og i forbindelse med de forbrugsgoder, som sommerhuse, ferierejser og biler er for moderne mennesker.

Vi oplever på mange måder et velfærdsstatens paradoks, når velfærdet og velstanden tilsyneladende giver mindre solidaritet og stadig mere næring til den snævreste egoisme.

Velfærd er godt for mig, men hvorfor skal jeg betale for min nabos, er den almindelige udtalelse. Agitationen om den arbejdsfri indtægt siger mindre overfor marginalvælgerne i dag end i 30-erne.

De ønsker heller ikke ejendomsretten krænket. Vi så det med jordlovene. Denne udvikling rejser naturligvis først og fremmest on lang række politiske problemer. Det gælder finanspolitik, indkomstpolitik og investeringspolitik. Hvordan kan vi formulere vort program, så vælgerne kan forstå og acceptere planlægningens nødvendighed og vor opfattelse af samfundssolidariteten.

Det er ikke min opgave ved denne lejlighed at beskæftige mig med det politiske indhold, men det er nødvendigt at gøre nogle bemærkninger om formuleringen, om det sprog vi anvender. Det spilder nemlig en afgørende rolle, hvordan vi fremlægger vor politik og gør den forståelig. Ikke bare for de politisk bevidste, men for flertallet af vælgerne.

Et enkelt eksempel kan måske nævnes. Vi ved alle, at en ændring af landbrugets struktur er en nødvendighed. Det indebærer også, at de urentable for små husmandsbrug skal nedlægges, hvad der naturligvis vil møde kraftig modstand hos alle husmænd, som øjeblikkelig identificerer sig med dem, der næsten skal tvinges fra hus og hjem. Den rigtige formulering vil være at sige, at der skal skaffes

tillægsjord, således at husmandsbrugene kan udvides, hvorved man vil opnå, at husmandene i stedet vil identificere sig med dem, der skal have det bedre og ikke berøves noget.

Det er et enkelt eksempel, som kan overføres på mange andre områder, hvor det afgørende er, at folk ikke vil have taget noget fra sig, som de betragter som velerhvervede rettigheder.

Forholdet er jo nok det, at der findes noget, der hedder Christiansborgdansk og så almindelig dansk. Og vi er for tilbøjelige til at tro, at det sprog, der tales på Christiansborg, det tales også udenfor vore rækker, og derfor falder vi ofte for fristelsen til at bruge det i vort program, i vore tryksager og i vore taler, hvor det jo i særlig grad har betydning i det øjeblik, at man henvender sig igennem de to største massemedier, nemlig radio og TV.

I radio og TV kan man nemlig ikke, som på de gamle vælgermøder afpasse sit sprogbrug efter den forsamling, man taler til, ja hvor man kunne afpasse det under selve talen, efterhånden som man opdagede, hvordan forsamlingen reagerede på det, man sagde.

Hvor vigtigt dette spørgsmål er, fremgår af den undersøgelse, som Danmarks Radio foranstaltede efter folketingsvalget, hvoraf det fremgik, at 4% af vælgerne skiftede politik standpunkt under valgkampen. Det vil altså sige 100.000 vælgere, og da det fremgik af samme undersøgelse, at Socialdemokratiets udsendelser var dem, der blev betragtet som de bedste, også ud fra konservativ bedømmelse, er det helt afgørende, at vi indretter vore præstationer herefter. 1.700.000 vælgere så Socialdemokratiets fjernsynsudsendelse. Det er dem, man skal bringe et budskab, også mellem valgene, i en form, som de kan acceptere.

Det er selvklart, at vi fra partikontoret har taget kontakt med reklamefolk, sociologer, public relation-folk, og hvad den slags kloge mennesker nu kalder sig, for netop at diskutere, hvad det er, som betyder noget i forhold til det budskab, man vil bringe. Det har også ført til en kritisk selvbedømmelse, idet vi har gjort op, hvis vi nu ikke var politisk engagerede, ikke havde kontakt til vælgerfore
-ninger, men at vor bedømmelse helt skulde skabes på grundlag af en overvældende borgerlig presse, og det indtryk man normalt kunne få i TV og radio.

Hvordan ville billedet af Socialdemokratiet så blive? Ville det blive tiltrækkende og positivt? Det ville det næppe. Opinionsundersøgelser fortæller, at der er mange, og

selvfølgelig er der mange, netop takket være den borgerlige presse og propaganda, der betragter socialdemokratiet som et gråt, et farveløst parti, som lægger skat på alt, hvad der er morsomt, som søger at udjævne alle forskelle, som går ind for Parkinsons lov i enkeltheder, og som med børnehavepåpasselighed vil sørge for alle mennesker, og først og fremmest at de allerfleste kører i sporvogn i stedet for i bil. I den borgerlige propaganda fører denne opfattelse videre over i socialist-forskrækkelsens vulgaritet, som betyder, at man identificerer velfærdspolitik i socialistisk forstand må en ganske fast grænse for, hvad den enkelte kan eje, og hvor i dag alt for mange tror, at de ligger så tæt på denne grænse, så de ikke ønsker at have den. Man er bange for, at en socialdemokratisk udjævningspolitik skal ramme en selv.

Dette billede af partiet - hvor uretfærdigt det end er - er ikke egnet til at appellere til marginalvælgerne. Vor propagandas målsætning må i dag være at fortælle, hvilke fordele den enkelte har af den politik, som Socialdemokratiet vil føre, og hvorfor samfunds, solidariteten or en nødvendighed.

Det er en dobbelt opgave. Det er både en opgave, som skal påvirke de brede masser, men den kan kun løses ved samtidig at gøre alle vore aktive partifæller - og helst få nogle flere til at blive aktive - til en opinionsdannende kerne, der kunne nå ud over vore egne rækker som ringe i vandet.

Det er en illusion at tro, at alle vore 240.000 medlemmer bliver aktive eller opinionsdannende. De kan måske blive det i højere grad end i dag, men hvis vi bare kunne opnå at aktivisere blot 50.000 og

forsyne dem med det materiale, som betød, at de på deres arbejds plads og i deres omgangskreds kunne lede diskussionen, ville meget være nået.

Men forudsætningen også herfor er, at vi i vort arbejde må blive mere differentierede. Det er ikke nok, at vort kartoteksystem er bygget op efter princippet mand, kvinde eller folkepensionist. Vi må vide noget om stilling, uddannelse, politiske interesser, således at vi kan betjene vore medlemmer på en bedre måde end nu og opsøge dem, når problemer, der netop har deres interesse, dukker op.
Måske ligefrem samle dem i interessegrupper. Vi har jo allerede bevæget os ind på dette område, da vi oprettede partiets tjenestemands-og funktionærudvalg.

Baggrunden var naturligvis at modvirke
den stigende konservative agitation, men også til et praktisk arbejde, der skulle præcisere partiets tjenestemands- og funktionærpolitik udadtil og indadtil. Prøve på at aktivisere de tjenestemænd og funktionærer, vi har i partiet.

Det er lykkedes os at komme i gang med dette arbejde, og det skal føres videre, ligesom vi på andre områder må sætte ind.

Socialdemokratiet holdt således her i foråret to forskningskonferencer, hvori man havde indbudt videnskabsmænd fra Århus og Odense universitet og fra Københavns universitet til en uforpligtende drøftelse om forskningens vilkår. Resultatet af disse drøftelser vil komme i en lille bog. Men det, der var det betegnende, var, at man næsten havde en fornemmelse af, at disse mennesker havde siddet og ventet på et initiativ, og aldeles ikke stod i noget f jendtligt forhold til Socialdemokratiet.

Vor kulturkonference har jo understreget det samme i forholdet til kunstnerne. Problemstillingen i hele dette spørgsmål har jo været, at vi ikke har fået formidlet forståelsen ud til den store befolkning. Det, der er det afgørende i dag, er ikke rammerne, der er skabt, men det er at bringe forståelsen og tolerance i forhold til kunsten og dens betydning videre ud.

Derfor har socialdemokratiet den 31. maj d.å. nedsat et kulturudvalg således som det fremgår af den omdelte navnefortegnelse. Altså et andet eksempel på, hvordan man skal arbejde individuelt i fremtide.

Hvor vanskelig opaven er, fremgår jo også af A-pressens problemer. Afpressen forsøger jo også i disse år at popularisere sig selv, så nye store læserkredse kan erobres. Det er helt rimeligt, men forsøget på i højere grad at konkurrere med B.T og Ekstra-Bladet end med "Information" går ud over den opinionsdannende virkning, til trods for at man vel nok må erkende, at størstedelen af A-pressena læsere næppe behøver at overbevises.

Det bliver altså, i højere grad tidsskrifter, først og fremmest "Verdens Gang", der kan bruges i denne forbindelse.

I dagspressen vil det først og fremmest være gennem tilstrækkelige annoncekampagner, at vi kan ramme de brede masser. Det ville selvfølgelig være rart, om det ikke var nødvendigt at bruge pengene på at avertere i den borgerlige presse. Der har været forslag fremme, om man ikke i stedet kunne få gennemført, at A-pressen uddeltes gratis til alle medlemmerne indenfor L.O. Det ville imidlertid

kræve et tilskud 3-4 gange så stort som det, pressen i øjeblikket får, og vi må se i øjnene, at stort set er det endnu sådan, at det er de troende, der læser A-pressen. Det er altså ikke der, vi kan hente tilgang af partimedlemmer eller af vælgere på valgdagen.

Vor udgangsposition er ikke dårlig. Vi har opnået fuld beskæftiggelse. Som grundloven i 1849 hav den enkelte borger den politiske frihed herhjemme, så kunne der måske være grund til at råbe lige så meget hurra for den fulde beskæftigelse. Den har nemlig givet den økonomiske frihed, valgfriheden for den enkelte.

På alle andre områder, uddannelse, social tryghed, er der sket store fremskridt. Men hvad er det, der er i vejen? Hvorfor er det svært at trænge igennem? Hvorfor hører man altid om, at folk ikke
interesserer sig for politik? Sandheden er, at det gør alle mennesker, men mange mennesker ved blot ikke, at de ting, de interesserer sig for, er politik, De ved heller ikke, at de allerfleste af dem har interesser, lønmæssige, forbrugermæssige og skattemæssige fælles med socialdemokratiet. De kan blive socialdemokrater, hvis vi ellers kan give dem en klar forståelse af, hvad det vil sige at være socialdemokrat.

Det er her, vort partis organisation skal tage kampen op.

Vor hovedfjende i dag er hverken de borgerlige partier eller splittelsespartierne. Vor hovedfjende i dag er ligegyldigheden og mageligheden. Det er mod ligegyldighed, at vi skal mobilisere vort parti. For hvis ligegyldigheden lider nederlag, vinder Socialdemokratiet sejr.